

I ara què?

La situació a Catalunya

Declaració del Procés Constituent

Una nova etapa

La moció de censura al Congrés de Diputats, promoguda per Pedro Sánchez, ha representat la retirada del govern criminal de Rajoy, un dels més corruptes d'Europa i, alhora, responsable de la repressió violenta de l'1 d'Octubre contra la població -que va ser finançada amb fons públics i es va saldar amb un balanç de prop de 1000 persones ferides-. Gairebé de forma simultània, es formava a Catalunya el govern de Quim Torra, expressió democràtica de les eleccions del 21 de desembre del 2017, d'orientació republicana prou clara i amb el compromís teòric d'acomplir el mandat ciutadà emanat de l'1-0, però, a la pràctica, amb molta precaució per no saltar-se els límits de la legalitat i amb cares totalment noves respecte al govern anterior, que té la totalitat dels seus membres a la presó o a l'exili. Sembla que es tanca una etapa i, per tant, pot ser un bon moment per fer un primer balanç, forçosament abreujat i provisional.

El republicanisme (les forces republicanes des del PdCAT a la CUP) segueix gaudint d'una majoria parlamentària, però ha estat incapaç d'assolir l'èxit en la via unilateral a la independència. Una majoria social precària, que no s'ha pogut confirmar en un referèndum acordat o, com a mínim, tolerat que no permet una correlació de forces suficient per a una Declaració Unilateral d'Independència (DUI), unes estructures d'estat sotmeses a l'autoritat central, i la manca de complicitats a l'àmbit internacional, són els principals factors que han permès a l'Estat recuperar la iniciativa i frenar el procés a l'autodeterminació del poble català.

Probablement, els dies 3, 26 i 27 d'octubre es podia haver intentat alguna cosa més, però, de fet, ja s'havia cedit molt abans, per exemple, amb la dimissió dels membres de la sindicatura electoral, que havia de proclamar els resultats del referèndum. El govern de Carles Puigdemont arribà, a les jornades del 26 i 27 d'octubre, dividit entre els que volien la convocatòria d'eleccions autonòmiques tot oblidant-se de la DUI i els que volien una declaració d'independència purament simbòlica, com al final es va fer. Ni uns ni altres li veien cap recorregut pràctic a la nova república. Després, no es va celebrar ni una sola reunió del govern, ni tan sols per unificar el relat dels fets.

L'unionisme tampoc no ha assolit els seus objectius. No ha estat capaç de destruir el republicanisme ni amb tota l'ajuda de la repressió, i a més, ha de suportar un govern amb unes aspiracions netament independentistes. Com anunciava Rubalcaba, l'Estat Espanyol està pagant un preu molt alt en forma de pèrdua de credibilitat democràtica per les imatges inesborrables de l'1-0, per la inconsistència de les acusacions contra presos i exiliats i per la proliferació d'atacs contra la llibertat d'expressió. D'altra banda, el moviment popular segueix amb les forces intactes, almenys en aquests moments, pel que fa a la mobilització contra la repressió.

El govern Torra

La designació d'un successor de Puigdemont a la presidència s'ha demorat molt i això ha estat

responsabilitat principal -a més del govern central i de la judicatura- de JuntsxCat, que ha intentat combinar la formació d'un govern efectiu amb l'oposició tancada a la destitució del govern anterior.

Coincidim en molt poques coses amb la ideologia de Joaquim Torra tal com s'ha expressat en nombrosos articles: en concret, no podem acceptar la confusió entre l'Estat espanyol com estructura de poder amb les persones que l'habiten, tant si se senten espanyols com si no se'n senten. No hi ha res però, que justifiqui la manipulació i trossejament dels seus escrits ni els insults que li han estat adreçats en una ben clara intenció de bloquejar la investidura i desacreditar-lo.

Cal jutjar el programa i els fets

El programa d'investidura es caracteritza per la continuïtat amb el govern de Junts x Si i amb les seves polítiques neoliberals amb dues excepcions que criden l'atenció, ja que representen un cert trencament en relació a la tradició postconvergent: la primera, el salari mínim de 1.100 euros mensuals, -punt que ja venia ja prevista en el programa electoral de JuntsxCAT-, i la segona, la marxa enrere en la privatització d'ATLL -compromís adquirit amb la CUP en la negociació dels pressupostos.

El debat dels propers mesos sobre la desobediència al Tribunal Constitucional (TC) es concretarà en implementar o no les lleis socials del Parlament que tenen un ampli suport, que van ser suspeses a requeriment del govern espanyol i que ara haurien de tenir una fàcil negociació amb el govern Sánchez, malgrat que encara caldrà veure què en resultarà. Sembla curiós que ara siguin els Comuns i Podem els partits que ofereixen a Torra pactar els propers pressupostos.

El punt fosc continua sent la manca de concreció del procés constituent, que en una entrevista molt recent del president al diari Ara, quedava en mans de la societat civil, totalment desvinculat, de moment, de qualsevol organisme institucional. Podríem estar-hi d'acord, però és evident que, a partir de cert moment, les institucions públiques hauran d'assumir la seva responsabilitat.

Finalment, tenim alguns fets que valen més que mil paraules el mateix dia que Torra es presentava davant del Cercle empresarial a Sitges, visitava els immigrants tancats a l'escola Massana de Barcelona.

El govern de Pedro Sánchez

La composició del Congrés de Diputats no ha canviat, però tenim govern nou. El que semblava impossible entre novembre de 2015 i juny de 2016, s'ha resolt en pocs dies, en un Blitzkrieg. El format de moció de censura ha afavorit molt el procediment d'investidura "normal". Com ha expressat clarament Joan Tardà, no ha estat un vot a favor de Sánchez, sinó en contra de Rajoy; i gairebé ningú no volia quedar com a crossa del govern més corrupte d'Europa, tot i que, filant prim, podem concloure que Ciutadans (Cs) sí que ho volia, i això els ha deixat descol·locats per una temporada. Ni Units Podem, ni les forces sobiranistes, no van poder exigir res a canvi del seu vot, i ara a la Mesa del Congreso encara hi ha majoria de PP-Cs amb 5 de 9, gràcies a aquell vot del PdCat en el seu dia, fet que condiona molt l'agenda de tot el que encara no ha estat votat (més de 60 propostes legislatives bloquejades fins ara).

La formació del nou govern també ha estat una operació llampec. Tothom dubta que aquest govern sigui alguna cosa més que una operació d'imatge, destinada a recaptar vots entre el públic espanyolista liberal -que ara, segons les enquestes, es decanta per Cs. Podem afirmar, tanmateix, que no és el govern qui podria plantejar a tot l'estat la marxa enrere de tota la legislació antisocial i antidemocràtica, des de la reforma laboral fins a la llei mordassa: primer, perquè la majoria parlamentària de què pot disposar Sánchez és molt precària si s'ha d'avançar en el terreny social (PdCat i PNB no hi estan a favor). Segon, perquè el conjunt del gabinet fa pudor de naftalina, d'operacions Castor, de jutges còmplices amb la tortura, de 155 en estat pur. Malgrat tot, Sánchez ha donat ja alguna sorpresa, i es podria obrir alguna escletxa en el terreny dels drets cívics o dels temes econòmics i socials. Anirem veient... però sembla que el bipartidisme es pot recuperar i el Partit Socialista Obrer Espanyol (PSOE) ho vol fer amb el típic diàleg social amb CCOO i UGT que ja han desconvocat les mobilitzacions previstes per juny.

Una de les constants del PSOE ha estat l'obediència a la troika i a la Unió Europea; i això no sembla que hagi canviat després de l'acció humanitària del vaixell Aquarius i de la darrera crisi dels refugiats, per a la qual Sánchez ha buscat refugi en l'eix franco-alemany. Podem preveure, per part del nou govern, algunes mesures que no representin un elevat cost econòmic, -semblants a les que va fer Zapatero amb la llei de matrimoni homosexual-, com ara modificar part de la Ley Mordaza, però sense qüestionar els postulats neoliberals, com seria l'acceptació de negociar les reivindicacions de la Marea Pensionista.

Per un bloc republicà

Per a molta gent, la situació descrita en el primer punt es resumeix com a un "empat tècnic" entre un sector independentista, amb més capacitat de mobilització, i un sector unionista que, tot i tenir-ne menys, és majoritari a les grans ciutats i compta amb la força d'un estat que no té gaires escrúpols. No podem quedar-nos com a espectadors: això seria donar llum verda a la repressió. Hem de treballar per a una sortida democràtica i transformadora de la crisi que patim, procurant unir tota la gent disposada a superar l'estat de les autonomies (o si se'n prefereix l'expressió, el règim del 78). El bloc que necessitem ha d'unir tota la gent que vol una república catalana sobirana i social, que podrà ser independent, federada o confederada.

Als anys 70, la gent que treballava per un nou règim va crear l'Assemblea de Catalunya (amb forces polítiques, sindicals, veïnals... que representaven la gran majoria de la societat catalana). Avui estem molt lluny de poder comptar amb un instrument semblant. A Catalunya comptem amb un teixit ric, variat, espès d'associacions de tota mena. Ara bé, el 90% d'aquestes entitats no s'han definit a favor d'un estat independent i no se senten interpel·lades per les crides a bastir un nou ordre institucional.

Si compartim aquesta anàlisi, la nostra actitud -la primera persona va referida al conjunt del sobiranisme- en relació al 50% de la població que no comparteix l'objectiu d'un estat propi ha de ser sensiblement diferent. La confrontació ha de quedar a nivell polític i programàtic, però no pot arribar al terreny social, amb gent amb qui podem compartir molts objectius. Molts drets socials o la sobirania en la recaptació d'impostos, tenen més d'un 60% a favor al parlament i a la societat.

No cal renunciar a cap objectiu (la república, l'autodeterminació, la llibertat dels presos polítics). Caldrà, però, trobar espais comuns amb els votants de partits unionistes (la renda mínima garantida n'és un bon exemple).

Hem de conèixer les limitacions que té el Govern autonòmic, tan dependent del FLA, del TC i amb continua amenaça judicial quan l'extrema dreta de VOX inicia demandes. Quan es parla de recuperar les lleis anul·lades pel TC ningú no diu com es pot fer sense patir més repressió. Només demostrant ampli suport popular és possible guanyar les lleis que volem. No pot repetir-se la situació de no tenir res preparat com succeí després de l'1-O.

A la V Assemblea del Procés Constituent (28 d'abril del 2018) ens vam marcar uns eixos de treball que segueixen sent plenament vàlids, però que podem enriquir amb les reflexions anteriors:

1. En la lluita contra la repressió, hem de destacar que estem per la defensa dels drets civils a tot l'estat, i que defensarem totes les víctimes de la involució antidemocràtica. En aquests moments ja existeixen diferents plataformes en aquest sentit i hem de col·laborar amb aquestes.

2. Els Comitès de Defensa de la República (CDR) continuen representant una força important a nivell territorial. És important que reorientin la seva activitat cap a una major dedicació als debats constituents i a les multiconsultes, que faran augmentar la interacció entre el conjunt de veïns i veïnes i així podrem sumar forces socials perquè es puguin fer mobilitzacions i accions de conjunt. El proper 1 d'octubre tindran una bona ocasió per celebrar l'apoderament assolit en aquella gran jornada d'autodeterminació amb accions descentralitzades el 30-S i l'1-O (xerrades participatives sobre la república i les lleis que volem) que arribin a tots els col·legis electorals.

3. Moltes de les mobilitzacions actuals són transversals, es plantegen sobretot en el marc estatal (pensions, igualtat de gènere, refugiats..) i poden revifar-se si el govern de Sánchez ofereix noves perspectives. Haurem d'estar atents per impulsar i estar presents en aquestes mobilitzacions.

4. En els debats constituents, i en els debats que han de precedir a les multiconsultes, cal interpel·lar, a més d'aquelles entitats i moviments amb qui mantenim més relació, aquelles altres que han estat allunyades del debat constituent però que poden ser sensibles a reivindicacions concretes. L'objectiu és tenir grups de treball de milers de persones repartides per tot el territori. Aquestes triaran uns representants i treballaran uns textos per implicar el moviment dels treballadors, i la resta de moviments socials, enfrontant l'article 135 de la Constitució espanyola i demostrant amb accions massives que podem viure millor si decidim les lleis que volem.

5. En l'espai municipal, cal fer balanç de les candidatures i governs municipals en què hem participat, intentar ampliar la base d'aquestes candidatures sense renunciar als objectius rupturistes i, com a element central, impulsar la participació ciutadana i la democràcia directa. Cal també aprofundir la relació amb Som Alternativa per aproximar posicions en el terreny municipal.

Per acabar, l'onada a favor de candidatures unitàries independentistes serà forta però no ens podem confondre: l'origen del Procés Constituent va ser impulsar programes unitaris de les esquerres rupturistes i que practiquen la democràcia radical, per decidir-ho tot des de baix i erradicar la pobresa que afecta una capa superior al 20% de la població catalana.

Procés Constituent, Juliol del 2018